

v evropské politice (13. 2. – 19. 2. 2017)

Událost týdne:

18. února se na každoroční bezpečnostní konferenci v Mnichově sešla řada světových státníků a odborníků na bezpečnost, kteří diskutovali bezpečnostní výzvy současného světa. Významným tématem byla větší nutnost angažovat se v zajištění vlastní bezpečnosti ze strany evropských členů Severoatlantické aliance (NATO). Německá kancléřka Angela Merkelová prohlásila, že Německo udělá vše pro to, aby dostalo svému závazku vůči NATO a navýšilo obranné výdaje na dvě procenta HDP. Lepší evropská obranná spolupráce je podle ní důležitá, není však alternativou k NATO, jež Evropa potřebuje. Americký viceprezident Mike Pence na konferenci zdůraznil platnost amerického závazku vůči zemím NATO a vyzval k navýšení prostředků na obranu ze strany členských států, s čímž souhlasil i generální tajemník NATO Jens Stoltenberg. Ruský ministr zahraničí Sergej Lavrov označil NATO za přetrvávající instituci studené války. I tak ale vyzval k obnově spolupráce NATO-Rusko a k posílení americko-ruských vztahů.

14. února informoval Zpravodajský web Českého rozhlasu, že španělský ústavní soud potvrdil stanovisko španělské vlády, když zrušil rezoluci katalánského parlamentu, podle níž mělo letos dojít k uspořádání referenda o nezávislosti Katalánska. K tomu podle madridské vlády nejsou regiony oprávněny. Katalánská vláda již avizovala záměr vyhlásit referendum navzdory soudnímu rozhodnutí, za což mohou být její představitelé trestně stíháni.

16. února se na okraj schůzky ministrů zahraničí zemí G20, která se konala v německém Bonnu, setkal ruský ministr zahraničí Sergei Lavrov se svým americkým protějškem Rexem Tillersonem. Podle Lavrova diskutovali politici situaci v Sýrii, Afghánistánu a na Ukrajině, o protiruských sankcích však nehovořili. Státníci se shodli, že země mají spolupracovat v oblastech společného zájmu, zejména v boji proti terorismu. Tillerson zdůraznil, že Rusko musí plnit závazky vůči Ukrajině vyplývajících z minských mírových dohod.

17. února informovala agentura ČTK o výsledcích průzkumu Politbarometer německé veřejnoprávní televizní stanice ZDF, z něhož vyplývá, že pokud by byl v Německu volen kancléř přímo, 49 % Němců by hlasovalo pro sociálnědemokratického kandidáta Martina Schulze, zatímco současnou kancléřku a předsedkyni Křesťanskodemokratické unie Angelu Merkelovou by volilo 38 % dotázaných.

17. února vyřkl španělský soud osvobozující rozsudek nad sestrou španělského krále Cristinou, jež se podle obžaloby měla podílet na daňových podvodech svého manžela Iñakiho Urdangarina. Urdangarin byl naopak uznán vinným a odsouzen k šesti letům a třem měsícům vězení v kauze sportovní nadace Nóos, neboť měl se svým společníkem Diegem Torresem skrze organizaci zpronevěřit zhruba šest milionů eur z veřejných fondů.

19. února informoval Zpravodajský web Českého rozhlasu, že jednání v kyperské Nikósii o znovusjednocení rozděleného Kypru poznamenal spor mezi zástupci kyperských Řeků a Turků, který měli vyvolat řečtí zákonodárci tím, že schválili zákon o povinném připomínání referenda z roku 1950 ve školách, v němž se drtivá většina kyperských Řeků vyslovila pro připojení k Řecku. Navzdory sporu je na březen naplánován summit v Ženevě, jenž by se měl zabývat bezpečností Kypru po sjednocení.

Telegraficky

- 13. února obvinilo Rusko Ukrajinu z použití zbraní hromadného ničení v oblasti Donbasu na jihovýchodě Ukrajiny. Vyšetřovací výbor Ruské federace prý disponuje „nevyvratitelnými důkazy“ o použití taktických raketových komplexů Točka-U. Ukrajinská strana to popírá.
- 15. února schválil Evropský parlament (EP) dohodu CETA o volném obchodu mezi EU a Kanadou. Dohodu nyní musí ratifikovat parlamenty unijních zemí, prozatímně by však mohla začít platit už od letošního dubna.
- 17. února protestovaly tisíce Bělorusů v ulicích Minsku proti dekretu prezidenta Alexandra Lukašenka, podle nějž lidé, kteří ročně odpracují méně než 183 dní, musí platit náhradu za ušlé daně ve výši zhruba 6400 korun. Demonstranti žádali zrušení dekretu, který v zemi platí od roku 2015.

